

Çevre Sağlığı Kursu Duyurusu

HASUDER

Kursun Amacı: Öncelikle halk sağlığı uzmanlık öğrencileri ile yüksek lisans ve doktora öğrencilerine çevre sağlığı konularında bilgi ve beceri kazandırmak.

Canlıların içinde yer aldığı ve sürekli olarak canlı ve cansız öğeler ile ilişkide bulunduğu ortam **çevre** olarak nitelendirilmektedir. Hastalıkların, sakatlıkların önlenmesi ile sosyal ve psikolojik açıdan tam bir iyilik halinin sağlanması için fiziksel, kimyasal, biyolojik, sosyal ve kültürel çevresel etkenlerin saptanması, iyileştirilmesi ve korunması yöntemlerinin ve ekosistemlerin temel öğeleri ile ekolojik dengenin sürdürülebilmesi ilkelerinin katılımcılara aktarmak amacı ile bu kurs düzenlenmiştir. Kurs çerçevesinde insan eli ile oluşan çevre kirliliğinin ve çevrenin bozulmasının ekosistemler üzerindeki yıkıcı etkisi ve sürdürülebilir yaşam üzerindeki etkilerini incelenecek, güncel çevresel sorunlar ve bunun sonuçları ile gelecekteki olası sonuçları tartışılacaktır.

Öğrenim Hedefleri

Kurs sonunda tüm katılımcıların aşağıdaki bilgi ve becerileri kazanmaları hedeflenmiştir.

1. Çevre sağlığı ilgili temel kavramları tanımlayabilme,
2. Çevre epidemiyolojisinin tanımını yapabilmesi,
3. Çevre epidemiyolojisinde kullanılan temel epidemiyolojik yöntemleri sayabilmesi,
4. Sağlık sorunları ve çevre ilişkisinin kurulduğu çevre epidemiyolojisi çalışma örneklerini anlatabilmesi,
5. Sağlık sorunlarının temelinde yatan çevresel faktörleri ortaya çıkartacak ve çözüm önerileri geliştirecek uygun epidemiyolojik yöntemi belirlemesi,
6. Fizikojeokimyasal çevrenin sağlığa etkilerini ve korunma yollarını sayabilmesi,
7. Biyolojik çevrenin sağlığa etkilerini ve korunma yollarını sayabilmesi,
8. Sosyo kültürel ve sosyo ekonomik çevrenin sağlığa etkilerini ve korunma yollarını sayabilecek,
9. Örnekler vererek çevresel maruz kalımların insan sağlığına etkilerinin önemini açıklayabilecek,
10. Ayrıntılı bir maruz kalım öyküsü almanın gerekçelerini belirtebilecek,
11. Standart bir formun yardımıyla maruz kalım öyküsü alabilecek,
12. Çevresel etki değerlendirmesinin tanımını ve kavramsal çerçevesini öğrenecek,
13. ÇED'in tarihçesini ve uluslararası gelişmeleri bilecek,
14. ÇED'e ilişkin ulusal ve uluslar arası mevzuatı öğrenecek,
15. ÇED kapsamında yer alan stratejik ÇED, kümülatif ÇED, sosyal etki, sağlık etki değerlendirme gibi kavramlarını bilecek,

16. Gıda güvenliği ve ilgili kavramsal çerçeveyi bilir
17. Dünyada ve Türkiye’de gıda güvenliğinin genel durumu hakkında bilgi sahibi olur
18. Gıda kaynaklı hastalıkların nedenlerini ve buna bağlı sağlık etkilerini bilir
19. Gıda güvenliği yönetim sistemleri ve düzenlemeleri hakkında bilgi sahibi olur
20. Gıda güvenliği mevzuatı ve uygulamaları hakkında bilgi sahibi olur
21. Atıklar ile ilgili kavramsal çerçeveyi bilir
22. Çevre ve iş sağlığı açısından atık yönetiminin önemini bilir.
23. Evsel atık yönetimini ve bu alandaki mevzuatı ve güncel literatürü bilir
24. Gürültünün tanımı, ses ve gürültü arasındaki fark; Fiziksel kirleticiler arasında gürültünün yeri
25. Gürültü ölçümü
26. Db A B C (Duyma eşiği, gürültünün olumsuz etkileri (eşik kayması: geçici; kalıcı)
27. İnsan kulağı anatomisi ve gürültü algısı
28. İşitme fizyolojisi
29. Duyarlı gruplar: fetüs, bebek, çocuk, kadın, yaşlı
30. Çalışan sağlığı açısından gürültünün sonuçları
31. Çevresel risk faktörü olarak gürültü; sorunlar, çözüm önerileri
32. Gürültü yönetmeliği; güncel mevzuat (Dünya’da ve Türkiye’de yaklaşımlar)
33. Elektromanyetik spektrumda yaygın maruz kalınan farklı frekans bantlarını bilir
34. Elektromanyetik alanın ölçümü hakkında fikir sahibidir
35. İyonlaştırmayan radyasyonun sağlık etkilerini bilir
36. Cep telefonları, baz istasyonları, yüksek gerilim hatlarının sağlık etkileriyle ilgili güncel literatürü ve önerilen sınır değerleri bilir, bunlardan yararlanarak değerlendirme/ rapor yazabilir
37. Pestisitlerin insan sağlığına etkilerini bilir
38. Kalıcı organik kirleticilerin ortak özelliklerini sayabilir
39. Pestisit yoğunlaşmasıyla ilgili kavramları tanımlayabilir (Biyokümülyasyon, Biyokonsantrasyon)
40. Kalıcı organik kirleticilerle ilgili mevzuatı bilir
41. Küresel iklim değişikliğinin tanımını yapabilmesi,
42. Sağlık sorunları ve küresel iklim değişikliği ilişkisinin kurulduğu örnekleri öğrenmek ve tartışabilmek,
43. Sağlık sorunlarının temelinde yatan küresel iklim değişikliği faktörlerini ortaya çıkartacak ve çözüm önerileri geliştirecek uygun epidemiyolojik yöntemi belirlemesi hedeflenmiştir
44. Olağandışı durumlarda karşılaşılabilecek çevre sağlığı sorunlarına ilişkin bilgi edinilmesi
45. Olağandışı durumda öncelik tanınacak çevre sağlığı hizmetlerinin belirlenmesi
46. Olağandışı durumda gereksinimlerin belirlenmesi ve bunları karşılamaya yönelik atılacak adımlar konusunda bilgi kazandırılması (çevre sağlığı hizmetlerinin değerlendirmesi, geçici barınma yeri organizasyonu)
47. Okul çevresinde sağlığı tehdit eden fiziksel, kimyasal, biyolojik etkenleri sayabilecek,
48. Okul çevresinde sağlığı tehdit eden fiziksel, kimyasal, biyolojik etkenlerin etkilerini açıklayabilecek,

49. Sağlıklı bir okul çevresi oluşturmak için nasıl önlemler alınabileceğini açıklayabilecek,
50. Ülkemizde yürürlükte olan çevre mevzuatı ile ilgili ana düzenlemeleri sıralayabilecek,
51. Su kirliliği, hava kirliliği, toprak kirliliği, gıda denetimi ile ilgili düzenlemeleri ve denetim esaslarını sıralayabilecek,
52. Sağlık Bakanlığı yetki alanına giren konulardaki ana mevzuat düzenlemelerini sıralayabilecek,
53. Sağlık Bakanlığı yetki alanına giren konulardaki ana mevzuat düzenlemelerinin esaslarını açıklayabilecek,
54. Sağlıklı içme ve kullanma suyu özelliklerini öğrenecek,
55. Suların değerlendirilmesinde kullanılan belirteçleri sayabilecek,
56. Su kirlenmesi nedenlerini hakkında bilgi sahibi olacak,
57. Su kirlenmesi için alınması gereken önlemleri öğrenmiş olacak,
58. Hava kirliliğinin tanım, kapsam ve türlerini bilecek,.
59. Hava kirleticilerini sınıflayabilecek,
60. Hava kalitesi göstergelerini ve sınır değerlerini bilecek,
61. Hava kirliliğinin sağlık etkilerini ve epidemiyolojik özelliklerini öğrenmiş olacak,
62. Hava kirliliği ile ilgili ulusal ve uluslar arası mevzuatı bilecek,
63. Hava kirliliğinin kontrolü için alınması gereken önlemleri öğrenecek,
64. İç ortam tanımını yapabilecek,
65. İç ortamda kirliliğe neden olan kirleticileri öğrenecek,
66. İç ortam hava kirliliğinin yaygınlığı ve epidemiyolojik özelliklerini bilecek,
67. Sağlık etkilerini ve korunma önlemlerini öğrenecek,
68. Korozyonun tanımını yapabilir,
69. Korozyona neden olan etkenleri sayabilir,
70. Korozif maddelerin sağlığa etkilerini açıklayabilir,
71. Halk sağlığına etkisi olan korozif maddeleri sayabilecek,
72. Korozif maddelerden korunma yollarını sayar,
73. Çocuk sağlığını etkileyen fiziksel, kimyasal, biyolojik çevresel bileşenleri tanımlayabilecek,
74. Çocuk sağlığını etkileyen fiziksel, kimyasal, biyolojik çevresel bileşenlerin etkilerini, çocukların gelişim dönemlerine göre söyleyebilecek,
75. Çocukların gelişim dönemlerine göre, sağlıklarını etkileyen fiziksel, kimyasal, biyolojik çevresel bileşenlerden korunma yollarını sayabilecek.
76. Yaşlılığın tanımını yapabilecek ve evrelerini sayabilecek
77. Yaşlılıkta kullanılan demografik ölçütleri sayabilecek ve çevre ile ilişkisini açıklayabilecek
78. Yaşlı Sağlığını korumak için uygulanabilecek fiziksel, kimyasal, biyolojik ve sosyo ekonomik etkenleri sayabilecektir.
79. Kadın sağlığını etkileyen fiziksel, kimyasal, biyolojik çevresel kirleticileri tanımlayabilecek,
80. Çevresel kirleticilerin kadın sağlığına olan etkilerini söyleyebilecek,
81. Kadın sağlığı açısından çevresel kirleticilerden korunma yollarını sayabilecek

Katılımcıların özellikleri

Öncelikle halk sağlığı alanında yüksek lisans, doktora veya tıpta uzmanlık eğitimi almış veya halen alıyor olmak.

Çevre Sağlığı Kursu Konu Başlıkları

1. Çevre epidemiyolojisi
2. Çevre ve sağlık ilişkisi
3. Çevre öyküsü
4. Çevresel etki değerlendirmesi
5. Gıda güvenliği
6. Atık yönetimi
7. Gürültü kirliliği
8. Elektromanyetik alanlar ve sağlık
9. Pestisitler ve kalıcı organik kirleticiler
10. Küresel iklim değişikliği ve sağlık etkileri
11. Olağandışı durumlarda çevre sağlığı yönetimi
12. Okul çevre sağlığı
13. Çevre Mevzuatı
14. Su kalitesi ve yönetimi
15. Dış ortam hava kirliliği ve sağlık etkileri
16. İç ortam hava kirliliği ve sağlık etkileri
17. Koraziv Maddeler ve Halk sağlığı
18. Çocuk çevre sağlığı
19. Yaşlı çevre sağlığı
20. Kadın çevre sağlığı

Kurs Eğitimcileri

1. Doç. Dr. Gamze Varol
2. Prof. Dr. Ayşe Emel Önal
3. Prof. Dr. Raika Durusoy
4. Doç. Dr. Çiğdem Çağlayan
5. Uz. Dr. Seher Palanbek
6. Öğr. Gör. Dr. Ahmet Soysal
7. Uz. Dr. Ceren Arkant
8. Doç. Dr. Hür Hassoy
9. Prof. Dr. Ali Osman Karababa
10. Dr. Öğr. Üyesi Melike Yavuz
11. Doç. Dr. Cavit Işık Yavuz
12. Dr. Öğr. Üyesi Zahide Koşan
13. Prof. Dr. Nazan Savaş
14. Prof. Dr. Burcu Tokuç
15. Prof. Dr. Türkan Günay

Önemli Tarihler

Kayıt Tarihi: 5 Eylül - 30 Kasım 2019

Derslerin Başlangıcı/Bitişi: 1 Ekim 2019 – 31 Mart 2019

Sertifikaların Verilmesi: Nisan Mayıs 2019

Kurs Materyallerine Erişim: En az 2 yıl süre ile videolar, slaytlar, quiz vb erişim sağlanacaktır.

Kayıt Ücreti

Araştırma Görevlileri ve Yüksek Lisans Öğrencileri için: 100 TL

Diğerleri: 120 TL

Banka Hesabı

Yapı Kredi Bankası, Hacettepe Şb.

IBAN: TR51000670100000071093099

Alıcı: HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

Kurs kayıt ücretini yatırdıktan sonra dekontunuzu sagstf@gmail.com adresine yollamanız gerekmektedir.

Web Adresleri

Kayıt ücretini yatırdıktan sonra aşağıdaki adresten girerek kurs sitesine kayıt olabilirsiniz.

Kayıt adresi: <https://kurs.halksagligiokulu.org/moodle/login/signup.php>

Kurs web adresi: <https://kurs.halksagligiokulu.org>

İLETİŞİM

Ahmet Soysal, Kurs Yöneticisi, soysalizmir@gmail.com

Said Aktaş, Kurs Asistanı, sagstf@gmail.com

Tacettin İnandı, Site Yöneticisi, inandit@gmail.com